

Mihaela Sorina Epure

Evocarea copilăriei lui Ion Creangă

Editura ZVEN

str. Boerescu Zaharia, nr. 2, R3/3
130059, Târgoviște, Dâmbovița
tel./fax: 0345 401 330; mobil 0765 464 304
zven.print@gmail.com | www.zven.ro

Editor – Ion Anghel

Procesare text – Nicoleta Dumitrescu
Tehnoredactare – Gabriela Anghel
Coperta – inspirată de Internet

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Mihaela Sorina, Epure
Evocarea copilăriei lui Ion Creangă / Mihaela Sorina
Epure. - Târgoviște: Editura ZVEN, 2019
ISBN 978-606-8955-29-2
821.135

Mihaela Sorina Epure

Evocarea copilăriei lui Ion Creangă

Târgoviște, 2019

Copyright © 2019 MIHAELA SORINA EPURE. All right reserved

Acest volum este protejat prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, fără permisiunea scrisă a deținătorului copyright-ului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc conform legilor în vigoare.

Cuprins

Introducere.....	7
Capitolul I IMAGINEA COPILĂRIEI FERICITE ÎN OPERA LUI ION CREANGĂ	10
Capitolul II JOCUL CA MANIFESTARE A COPILĂRIEI FERICITE	20
Capitolul III COPILĂRIA - TIMP AL INIȚIERII.....	29
Concluzii	42

Introducere

Firi sensibile și ușor impresionabile, majoritatea scriitorilor au înfățișat, cu tonul cald și duios al evocării, vremurile luminoase ale copilăriei, întâmplările proprii sau ale altora, chipuri de dascăli sau colegi de odinioară, oameni și locuri dragi dar nici unul dintre ei n-a făcut-o cu căldura și fiorul profund răscolitor cu care Creangă își deapănă amintirile.

El vorbește despre toate acestea cu vocea tremurând de emoție și ochii aburiți de melancolie, căci regretul și duiosia își fac loc atunci când prin minte și suflet i se derulează momentele acelei vârste fericite care a rămas în urmă. Întâmplările, oamenii și copilăria însăși apar zugrăvite în cadrul natal și existențial al Humuleștiului, acesta fiind leagănul „*Amintirilor din copilărie*” și de aceea satul apare evocat la începutul fiecăreia din cele patru părți.

Humuleștiul e locul copilăriei lui Nică, al formării, al devenirii sale ca om, reprezintă matricea de care este legat definitiv și de aceea, drama deznădăcinării din acest univers este simțită cu acuitatea unei dureri fizice, reprezintă universul rural văzut ca un tărâm al fericirii, ca un spațiu și univers ideal al unei copilării lipsite de griji, de care copilul e legat prin mii de fire.

Aici l-a fascinat și-l fascinează universul geografic; cucerit prin pitorescul și ineditul său, de sat îl leagă dragostea de părinți, de tovarășii de joacă, dar și de întreaga comunitate umană, aici e locul primelor iubiri, al unei comunități puternic ancorate în tradiție, care perpetuează prin timp obiceiurile și creația populară.

Copilul duce definitiv cu sine universul mitic, fabulos al satului în care a văzut lumina zilei, lumea fascinantă a paradisului copilăriei, imaginea neestompată de vreme a chipului părinților, a tuturor celor dragi, dar și a celor care, într-un fel sau altul, au alcătuit universul uman în cadrul căruia Nică s-a format.

Așa se explică faptul că scriitorul și-a iubit așa de mult satul, încât în toate etapele vieții a dorit întoarcerea către locul natal și n-a mai fost posibil.

Astfel a încercat reconstituirea universului *Amintiri din copilărie* cât și în fascinantele sale povești unde existența personajelor este stăpânită de normele obișnuite ale vieții țărănești.

Capitolul I

IMAGINEA COPILĂRIEI FERICITE ÎN OPERA LUI ION CREANGĂ

Întâiul mare scriitor român, ieșit chiar din sânul poporului, scriind despre popor, însă ridicându-se la mijloacele marii arte, după cum observa George Călinescu, s-a născut în satul Humulești din județul Neamț, așezare situată la o aruncătură de băț de vestita Cetate a lui Ștefan din Târgu Neamț, care „se oglindește cu mâhnire de atâtea veacuri în apele Ozanei cea frumos curgătoare și limpede ea cristalul”. Ion Creangă este unul dintre marile piscuri ale literaturii române, considerat „Homer al nostru”, geniu inconfundabil, a cărui operă unică îl așează în galeria marilor scriitori ce s-au ivit din sânul acestui popor.

Opera lui Creangă se compune din povești: „Povestea lui Harap-Alb”; „Soacra cu trei nurori”; „Punguța cu doi bani”; „Capra cu trei iezi”; „Dănilă Prepeleac”; povestiri: „Moș Ion

Roată și Unirea”; „Moș Ion Roată și Cuza Vodă”; „Inul și cămeșa”; „Acul și barosul”; nuvela: „Moș Nichifor Coțcariul” și „*Amintiri din copilărie*”, cea mai importantă operă a scriitorului, imagine luminoasă a vieții satului, a obiceiurilor și tradițiilor, univers mirific în care se petrec întâmplările și peripețiile lui Nică a lui Ștefan a Petrei, de când „a făcut ochi” și până când pleacă la Iași fără voia lui după stăruința mamei.

În ansamblul ei, această operă are câteva trăsături definitorii: este unitară, în sensul că lumea înfățișată este cea a satului Humulești și, prin extensie, cea a satului moldovenesc de la jumătatea secolului trecut; oamenii „sunt vii ca viața, schimbători ca ea, naturali ca rădăcinile ei, de care nu se pot desprinde” (Pompiliu Constantinescu); autorul ridică particularul la nivelul universalului - în „*Amintiri*” este prezentă „copilăria copilului universal” (G. Călinescu); stilul și limba se caracterizează prin oralitate.

Capodoperă a literaturii române, „*Amintiri din copilărie*” este nu numai „cântecul de lebedă” al marelui povestitor din Humulești, dar și o carte a vârstei inocente, a formării și modelării umane; un adevărat „român”

autobiografic despre frumusețea copilăriei și locul unde s-a născut autorul.

„*Amintiri din copilărie*” este un Bildungsroman, în care accentul cade pe prezentarea vârstei celei fericite ca timp al inițierii, ea urmărind procesul de formare a eroului - Nică și al lui Ștefan a Petrei - de când era „un băiet prizănit, rușinos și fricos și de umbra sa”, până când intră în „zburdalnica vârstă a tinereții”. Inițierea în rosturile, în rânduiețile vieții are loc într-un univers care, pentru scriitor are valoare de paradis pierdut - Humulești, sat moldovenesc de munte, unde viața se desfășoară în spiritul obiceiurilor fixate de perindarea neîntreruptă a zeci și zeci de generații. Pentru vârsta „veselă și nevinovată a copilăriei”, Ion Creangă avea nevoie de un spațiu ideal, pe care el îl evocă cu dragoste, cu nostalgie și cu duioșie. Este satul natal al autorului, pe care îl transformă în univers literar. Aici, la Humulești, aflăm leagănul „Amintirilor din copilărie”. Nu exista pe întreg spațiul românesc vreun loc mai drag cititorilor români ca Humuleștii lui Creangă, căci fiecare dintre aceștia poartă în suflet imaginea satului „mare și vesel”, întemeiat în puterea cuvântului: „cu gospodări tot unul și unul, cu flăcăi voinici și fete mândre”. De acest spațiu, povestitorul este atât de

legat sufletește, încât el rămâne humuleștean și în povestirile sale.

Începându-și fiecare dintre cele patru părți ale operei cu o descriere a satului, Creangă realizează o imagine amplă și luminoasă a acestuia, care se naște din marea lui dragoste pentru locurile natale. Această dragoste umbrește tot ceea ce există urât sau neplăcut la Humulești; existau fete „balcâze și lălâi”, dar nu în satul lui Nică; te puteai îmbolnăvi de râie, dar nu în satul de pe malul Ozanei, după cum acolo puteau fi gușați sau cel puțin țânțari care să te „coșească”.

Ion Creangă oferă cititorului nu numai un spațiu identificabil pe harta țării, ci mai ales modul de a trăi și de a simți al oamenilor din acest spațiu. „În Creangă trăiesc credințele, datinile, obiceiurile, limba, poezia, morala, filozofia poporului, cum s-au format în mii de ani de adaptare la împrejurimile pământului dacic, dedesubtul fluctuațiilor de la suprafața vieții naționale.

Creangă este un reprezentant perfect al sufletului românesc între popoare; al sufletului moldovenesc între români; al sufletului țărănesc între moldoveni; al sufletului omului de la munte între țărani moldoveni”.

Bibliografie

1. Creangă, Ion, *Amintiri din copilărie*, Ed. Miracol, București, 1998.
2. Ciopraga, Constantin. *Ion Creangă interpret de...*, Ed. Eminescu, București, Piața Scânteii 1, 1977.
3. Bârlea, Ovidiu. *Poveștile lui Creangă*, Ed. pentru Literatură, București, 1967,
4. Bușulenga, Dumitru-Ion. *Ion Creangă*, Ed. pentru Literatură, București, 1963.
5. Călinescu, George. *Ion Creangă viața și opera*, Ed. Eminescu, București, Piața Scânteii 1, 1975.
6. Ciopraga, Constantin. *Universitatea operei lui Creangă*, Ed. Luceafărul, București, 19 noiembrie 1964.
7. Călinescu, George. *Ion Creangă*, Ed. Minerva, București, 1973.
8. Bușulenga, Dumitru-Zoe. *Amintiri din copilărie, povești, povestiri*, Ed. E.S.P.L.A., București, 1959.
9. Boutiere, Jean. *La vie et l'œuvre de Ion Creangă*, Paris, 1930.
10. Graur, Al. *Limba lui Creangă*, București, vol. II, 1935.

TIPARUL EXECUTAT LA TIPOGRAFIA:

www.zven.ro

zven.print@gmail.com

tel./fax: 0345 401 330

mobil: 0765 464 304

str. Gabriel Popescu, nr. 3, Târgoviște, Dâmbovița

Autoarea declară că prezentul volum îi aparține și că nu încalcă drepturile
intelectuale ale niciunei alte persoane. Drept urmare își asumă întreaga
răspundere, conform legislației în vigoare, atât pentru forma,
cât și pentru conținutul volumului de față.
